

12 Νοεμβρίου, 1991

(ΠΙΚΗΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΩΜΑΝΟΣ,

Εφεσείων,

v.

ΜΑΡΙΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ,

Εφεσίβλητου.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 7664).

Αξιόγραφα — Τραπεζική επιταγή — Ύπαρξη αντιπαροχής — Μαχητό τεκμήριο ότι υπάρχει αντιπαροχή — άρθρο 30(1) του περί Συναλλαγματικών Νόμου, Κεφ. 262.

5 Αξιόγραφα — Τραπεζική επιταγή — Παρελθούσα αντιπαροχή — Είναι καλή αντιπαροχή — άρθρο 27(1)(β) του περί Συναλλαγματικών Νόμου, Κεφ. 262.

Σύμβαση — Αντιπαροχή — Παρελθούσα αντιπαροχή — Είναι καλή αντιπαροχή — άρθρο 2 του περί Συμβάσεων Νόμου, Κεφ. 149.

10 Ο εφεσείων κίνησε αγωγή εναντίον του εφεσίβλητου για ΛΚ 4.500, αξία δύο επιταγών που ο εφεσίβλητος είχε εκδόσει στη διαταγή του εφεσείοντα. Στην έκθεση υπεράσπισής του ο εφεσίβλητος ισχυρίστηκε ότι δεν υπήρχε αντιπαροχή για τις επιταγές από τον εφεσείοντα προς τον εφεσίβλητο, και ανέφερε επίσης ότι μεταξύ του εφεσείοντα και της εταιρείας Χ Λτδ, στην οποία ο εφεσίβλητος ήταν μέτοχος, υπήρχε συμφωνία για την ετοιμασία από τον εφεσείοντα, έναντι αμοιβής, αρχιτεκτονικών σχεδίων για ένα τουριστικό συγκρότημα στη Λάρνακα, ότι ο εφεσείων είχε πληρωθεί ΛΚ 8.400, και ότι, όμως, δεν είχε εξασφαλίσει (ο εφεσείων) τις αναγκαίες άδειες λειτουργίας από τον ΚΟΤ και το Τμήμα Πολεοδομίας. Στην ακρόαση ο εφεσίβλητος ανέφερε ότι είχε εκδόσει τις επιταγές μετά από παρακλήσεις του εφεσείοντα, διότι είχε οικονομικές ανάγκες, αλλά παραδέχθηκε ότι οι επιταγές αυτές δόθηκαν έναντι της αμοιβής του εφεσείοντα για την εργασία του για την Χ Λτδ. Το πρωτόδικο Δικαστήριο απέρριψε την αγωγή.

25 Αποφασίσθηκε ότι

(α) Σύμφωνα με το άρθρο 30(1) του περί Συναλλαγματικών Νόμου, Κεφ. 262, δημιουργείται μαχητό τεκμήριο υπέρ του κατόχου συναλλαγματικής ότι έδωσε αντιπαροχή γι'αυτή, και, κατά συνέπεια, το βάρος απόδειξης ήταν στον εφεσίβλητο να αποδείξει την

έλλειψη αντιπαροχής.

(β) Από τα γεγονότα όπως ήσαν ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου, ότι δηλαδή οι επιταγές δόθηκαν από τον εφεσίβλητο για εξόφληση υφιστάμενου χρέους της Χ Ατδ, στην οποία ο εφεσίβλητος ήταν μέτοχος και μοναδικός διαχειριστής, από τον λογαριασμό του οποίου γίνονταν όλες οι πληρωμές για την εταιρεία, δεν μπορούσε να εξαχθεί άλλο συμπέρασμα παρά ότι ο εφεσίβλητος δεν είχε καταρρίψει το μαχητό τεκμήριο της ύπαρξης αντιπαροχής εκ μέρους του εφεσείοντα.

5

(γ) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του περί Συμβάσεων Νόμου, Κεφ. 149, και το άρθρο 27(1)(β) του περί Συναλλαγματικών Νόμου, Κεφ. 262, η παρελθούσα αντιπαροχή είναι καλή και νόμιμη.

10

Η έφεση έγινε αποδεκτή με έξοδα. Εκδόθηκε απόφαση υπέρ του εφεσείοντα εναντίον του εφεσίβλητου για ΑΚ 4.500 πλέον έξοδα.

15

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Oliver v. Davis and Another [1949] 2 K.B. 727.

Raif v. Dervish (1971) 1 C.L.R. 158.

Έφεση.

20

Έφεση από τον ενάγοντα κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Ελευθερίου, Ε.Δ.) που δόθηκε στις 8 Ιουνίου, 1988 (Αρ. Αγωγής 9383/87) με την οποία απορρίφθηκε η αγωγή του εναντίον του εναγομένου για ποσό £4.500.- ποσό που οφείλετο δυνάμει δύο τραπεζικών επιταγών.

25

Γ. Παπαθεοδώρου, για τον εφεσείοντα.

Μ. Πελίδης, για τον εφεσίβλητο.

Cur. adv. vult.

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα διαβάσει ο δικαστής Χρ. Αρτεμίδης.

30

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Η αγωγή του ενάγοντος-εφεσείοντος

5 εναντίον του εναγομένου-εφεσιβλήτου ήταν για ποσό £4.500 βάσει δύο επιταγών που εξέδωσε ο εφεσίβλητος προς όφελος του εφεσεϊόντος πληρωτέων στις 10.8.87 και 30.8.87 για τα ποσά των £2.000 και £2.500 αντίστοιχα. Με οδηγίες που έδωσε στην τράπεζα του ο εφεσίβλητος η τελευταία δεν εξαργύρωσε τις επιταγές.

10 Κατά συνέπεια ο εφεσεϊών προχώρησε με αγωγή εναντίον του στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας. Στην υπεράσπιση του ο εφεσίβλητος πρόβαλε τον ισχυρισμό πως δεν υπήρχε εκ μέρους του εφεσεϊόντος οποιαδήποτε αντιπαροχή για τις επιταγές που εξέδωσε προς όφελος του και γι' αυτό σταμάτησε, μέσω της τράπεζας του, την πληρωμή τους.

15 Το αγωγήμο δικαίωμα του εφεσεϊόντος, όπως διατυπώνεται στην έκθεση απαιτήσεως, βασίζεται στην έκδοση των επιταγών όπου επίσης αναφέρεται πως αυτές εκδόθηκαν έναντι νομίμου ανταλλάγματος, το είδος του οποίου όμως δεν αποκαλύπτεται. Στην έκθεση υπερασπίσεως προβάλλεται ο ισχυρισμός πως ο εφεσεϊών συμφώνησε με κάποια εταιρεία, την "Χρυσουγή Εστέϊτς Λτδ", να ετοιμάσει τα αρχιτεκτονικά σχέδια ενός τουριστικού συγκροτήματος της στη Λάρνακα, στην οποία είναι και ο ίδιος (ο εφεσίβλητος) μέτοχος. Ο εφεσεϊών, συνεχίζει η έκθεση υπερασπίσεως, ετοίμασε τα σχέδια αυτά και πληρώθηκε £8.400. 25 Δεν εξασφάλισε όμως, όπως υποσχέθηκε, από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού και το Τμήμα Πολεοδομίας τις αναγκαίες άδειες για τη λειτουργία του υπό μελέτη τουριστικού συγκροτήματος. Στη συνέχεια, και σε ανεξάρτητη παράγραφο της εκθέσεως υπερασπίσεως, αναφέρεται 30 πως ο εφεσεϊών δεν πρόσφερε οποιαδήποτε αντιπαροχή στον εφεσίβλητο προσωπικά για την έκδοση των δύο επιταγών, τις οποίες και ως εκ τούτου δεν τίμησε.

35 Η υπόθεση προχώρησε στην ακρόαση και ο αει. δικαστής Ελευθερίου εξέδωσε απόφαση με την οποία απέρριπτε την αγωγή του εφεσεϊόντος.

Ο δικηγόρος του εφεσεϊόντος, κατά την ενώπιον μας

αγόρευση του, επεσήμανε ορισμένα επισφαλή ευρήματα του πρωτόδικου δικαστή και ταυτόχρονα μας υπέδειξε αποσπάσματα από την απόφαση που καταδεικνύουν εσφαλμένη καθοδήγηση του αναφορικά με το νόμο. Δεν θα συζητήσουμε σε λεπτομέρεια τα ευρήματα αυτά. Θα περιοριστούμε στην εξέταση της βασικής εισήγησης του δικηγόρου του εφεσεϊόντος που άπτεται και της ουσίας της υπόθεσης.

5

Έγινε δεκτή και από τους δυο διαδίκους η νομική αρχή πως ο κάτοχος συναλλαγματικής θεωρείται, εκ πρώτης όψεως, ότι έδωσε και αξιόλογη αντιπαροχή γι' αυτή. Αυτό εξάλλου προνοείται ρητά στο άρθρο 30(1) του περί Συναλλαγματικών Νόμου, Κεφ. 262. Δημιουργείται επομένως εκ του νόμου μαχητό τεκμήριο υπέρ του κατόχου της συναλλαγματικής, πως έδωσε δηλαδή αντιπαροχή για την έκδοση της, η κατάρριψη του οποίου βαραίνει αυτόν που επικαλείται την έλλειψη αντιπαροχής.

10

15

Κατά την ακρόαση της υπόθεσης πρωτοδίκως, ο εφεσίβλητος μολονότι ισχυρίστηκε πως εξέδωσε τις δύο επιταγές στον εφεσεϊόντα μετά από παράκληση του γιατί είχε οικονομικές ανάγκες, ανέφερε εν τούτοις πως οι πληρωμές έγιναν έναντι της αμοιβής του για την ετοιμασία των αρχιτεκτονικών σχεδίων του υπό ανέγερση συγκροτήματος της εταιρείας "Χρυσανγή Εστέϊτς Λτδ". Αργότερα, συνεχίζει η μαρτυρία του εφεσίβλητου, το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας δεν ενέκρινε την πληρωμή που έκαμε και γι' αυτό έδωσε οδηγίες στην τράπεζα του να μην εξαργυρώσει τις επιταγές.

20

25

Ο δικηγόρος του εφεσίβλητου υπέβαλε ενώπιον μας δυο εισηγήσεις. Στην πρώτη, έχουμε ήδη κάμει αναφορά, ότι δηλαδή ο ίδιος δεν όφειλε τίποτε στον εφεσεϊόντα και συνεπώς οι επιταγές που εξέδωσε ήταν χωρίς αντιπαροχή εκ μέρους του εφεσεϊόντος. Δεύτερο, οι επιταγές δόθηκαν για παρελθούσα οφειλή τρίτου προσώπου και ο ίδιος ως εκδότης δεν είχε οποιαδήποτε υποχρέωση έναντι του εφεσεϊόντα. Για να υποστηρίξει τις εισηγήσεις αυτές έκαμε αναφορά στην υπόθεση *Oliver v. Davis and another* [1949]

30

35

2 Κ.Β. 727.

Αναφορικά με το ζήτημα της παρελθούσας αντιπαρο-
 χής, οι ερμηνευτικές διατάξεις του άρθρου 2 του περί Συμ-
 βάσεων Νόμου, Κεφ.149, προβλέπουν πως παρελθούσα
 5 αντιπαροχή είναι καλή και νόμιμη. (Δες: *Raif v. Dervish*
 (1971) 1 Α.Α.Δ. 158) Το ίδιο προβλέπεται, εκ πλεονασμού,
 στο άρθρο 27(1)(β) του περί Συναλλαγματικών Νόμων,
 Κεφ.262. Τα γεγονότα στην υπόθεση *Davis* είναι παντελώς
 10 διάφορα από αυτά της εξεταζόμενης. Στην υπόθεση *Davis*
 το Δικαστήριο βρήκε πως δεν υπήρχε αντιπαροχή για την
 έκδοση των επιταγών, ενώ εδώ τα αδιαμφισβήτητα γεγονό-
 τα, που ακολουθούν αμέσως πιο κάτω, δείχνουν το αντί-
 θετο. Ο εφεσίβλητος δεν ήταν μόνο μέτοχος και σύμβου-
 15 λος στην εταιρεία "Χρυσανγή", αλλά, όπως ο ίδιος
 ανέφερε στη μαρτυρία του, και ο μοναδικός διαχειριστής
 της. Η εταιρεία μάλιστα δεν είχε ούτε καν τραπεζικό λογα-
 ριασμό, και γι' αυτό όλες οι πληρωμές γινόντουσαν από
 τον προσωπικό λογαριασμό του ιδίου. Εξέδωσε επομένως
 20 τις επιταγές, τις οποίες ο εφεσείων εδέχθη, προς εξόφληση
 αντίστοιχης οφειλής της εταιρείας. Με τα παραδεκτά αυτά
 γεγονότα ενώπιον του Δικαστηρίου, δεν μπορούσε να εξα-
 χθεί άλλο συμπέρασμα παρά μόνο πως ο εφεσίβλητος δεν
 κατέρριψε το μαχητό τεκμήριο υπέρ του εφεσεϊόντος, απο-
 δεικνύοντας δηλαδή πως δεν υπήρξε αντιπαροχή για τις
 25 επιταγές που εξέδωσε. Αντίθετα, η μαρτυρία καταδεικνύει
 πως δόθηκε τέτοια αντιπαροχή από τον εφεσεϊόντα.

Η απόφαση επομένως του πρωτόδικου Δικαστηρίου
 είναι εσφαλμένη. Η έφεση επιτρέπεται. Εκδίδεται απόφα-
 ση υπέρ του εφεσεϊόντος και εναντίον του εφεσίβλητου
 30 για το ποσό των £4.500, με έξοδα στο κάτω Δικαστήριο
 και στο Εφετείο.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα.